

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektroniczną</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Mariusz Haładyj Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Joanna Sauter-Kunach, Dyrektor Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych w MR, tel. (22) 693 58 14; e-mail: joanna.sauter@mr.gov.pl Anna Skowrońska - Kotra, starszy specjalista w Departamencie Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, MR, e-mail: anna.skowronska-kotra@mr.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 27.10.2016r.</p> <p>Źródło: Plan na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (100 zmian dla firm – pakiet ułatwień dla przedsiębiorców)</p> <p>Nr w wykazie prac UD 155</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. W Polsce obowiązuje 50 - letni okres przechowywania dokumentacji kadrowo-płacowej. Długie przechowywanie wielu papierowych dokumentów powstałych w trakcie stosunku pracy powoduje, że pracodawcy ponoszą znaczne koszty na realizację zadań związanych z obsługą akt osobowych i dokumentacji pracowniczej. Szacuje się, że łączne roczne koszty administracyjne w gospodarce z tytułu prowadzenia i przechowywania dokumentacji pracowniczej wynoszą 130 mln zł. Podstawowym celem długookresowego przechowywania dokumentów jest ich wykorzystanie w sporach między pracownikiem a pracodawcą oraz do potwierdzenia w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych okresów zatrudnienia i wysokości wynagrodzenia po wystąpieniu z wnioskiem o ustalenie emerytury, renty lub świadczenia przedemerytalnego.

2. Obecnie wymaganą formą prowadzenia akt osobowych i dokumentacji pracowniczej jest postać papierowa. Przedsiębiorcy, w celu zmniejszenia kosztów tworzą elektroniczne akta osobowe, jednak mają one jedynie charakter pomocniczy. Projekt zakłada wprowadzenie możliwości wykorzystywania przez pracodawców systemów teleinformatycznych do obsługi dokumentacji pracowniczej i tworzenia samodzielnych elektronicznych akt osobowych, bez konieczności tworzenia papierowej wersji.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem projektu jest wprowadzenie rozwiązań, które:

- 1) skrócą czas przechowywania dokumentacji pracowniczej poprzez przekazanie do ZUS w deklaracjach i raportach miesięcznych niezbędnych danych do przyznania pracownikowi świadczeń emerytalno-rentowych. Przekazanie wybranych danych do ZUS umożliwi skrócenie okresu przechowywania akt pracowniczych z 50 do 10 lat od dnia zakończenia stosunku pracy. Ponadto, pracodawca po zakończeniu stosunku pracy, wyda pracownikowi rozszerzone świadectwo pracy, które zawierać będzie dane niezbędne dla ZUS do przyznania wybranego świadczenia w tym dane o wynagrodzeniu w poszczególnych latach pozostawania pracownika w stosunku pracy. Pozostała dokumentacja będzie przechowywana przez pracodawcę we własnym zakresie lub zostanie przekazana do podmiotu świadczącego usługi przechowania.
- 2) umożliwią pracodawcy dokonanie wyboru elektronicznej postaci prowadzenia i przechowywania akt pracowniczych (rozwiązanie fakultatywne). Elektroniczne akta osobowe powstaną bezpośrednio poprzez tworzenie dokumentów pracowniczych w systemie teleinformatycznym, albo poprzez dokonanie digitalizacji już istniejących akt. Dokument elektroniczny zostanie docelowo umieszczony w elektronicznej teczce pracowniczej. Możliwość korzystania z dokumentów elektronicznych uprości obsługę akt osobowych i dokumentów powstających w ramach stosunku pracy. Dokumenty elektroniczne będą miały taką samą moc prawną jak dokumenty powstające na papierze. Skrócenie czasu przechowywania akt pracowniczych wpłynie na zmniejszenie kosztów związanych z zapłatami obowiązkami wobec pracowników. W szerszej perspektywie elektroniczna dokumentacja akt osobowych będzie przełamaniem dotychczasowego sposobu dokumentowania stosunku pracy i wpłynie na unowocześnienie tego obszaru poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii. Proponowane zmiany nie pozbawią pracownika możliwości udokumentowania okresów zatrudnienia i wysokości osiąganego wynagrodzenia.

Zarówno propozycja skrócenia okresu przechowywania dokumentacji i akt osobowych pracownika, a także umożliwienie gromadzenia tych dokumentów i przechowywania ich w postaci elektronicznej wymagają odpowiedniego dostosowania przepisów i nie ma możliwości dokonania proponowanych zmian w inny sposób. Pracodawca działa na podstawie normy, która w sposób jednoznaczny i wyczerpujący ma określać zakres realizowanych obowiązków i sposób ich wykonania. Dlatego, przedstawione powyżej rozwiązania mogą zostać wprowadzone jedynie w drodze nowelizacji obecnie obowiązujących przepisów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W 2015 r. badaniem objęto: Włochy, Niemcy, Danię, Holandię i Czechy. W krajach tych występują zróżnicowane zasady i okresy przechowywania dokumentacji pracowniczej, zależnie od funkcjonującego w nich systemu emerytalno-rentowego i obiegu dokumentów oraz od stopnia wdrożenia gromadzenia i długookresowego przechowywania dokumentacji pracowniczej w postaci elektronicznej. W tym ostatnim przypadku czas przechowywania nie ma tak istotnego znaczenia kosztowego.

W niektórych krajach, np. w Danii, w związku z zaawansowanym procesem cyfryzacji administracji, pożądaną formą przechowywania jest forma elektroniczna. W Niemczech dla pewnego rodzaju dokumentów (umowy o pracę, kształcenie zawodowe, pełnomocnictwa) istnieje obowiązek przechowywania w wersji papierowej, a pozostała dokumentacja może być prowadzona w formie wirtualnej teczki osobowej.

Dokumentacja jest przechowywana:

- w Finlandii 10 lat,
- w Danii 5 lat,
- w Czechach od 3 do 30 lat, zależnie od rodzaju dokumentów: osobowe i dla celów emerytalnych 3 - 10 lat, listy płac 30 lat,
- w Holandii – brak jest obowiązku przechowywania dokumentów dla celów emerytalno – rentowych, natomiast dokumenty finansowe przechowywana są 7 lat od ustania stosunku pracy,
- w Niemczech – dla celów podatkowych i ubezpieczeń społecznych 6 - 10 lat, listy płac 10 lat. Generalnie jest zalecenie przechowywania dokumentów przez 10 lat.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracodawcy ogółem	ok. 1 mln	Na podstawie danych ZUS dotyczących aktywnych płatników składek (I kwartał 2016 r.).	Szybsze i tańsze realizowanie obowiązków związanych z zatrudnieniem pracownika. Zmniejszenie kosztów związanych z przechowywaniem dokumentacji pracowniczej. Obowiązek wydania pracownikowi rozszerzonego świadectwa pracy i zaświadczenia o wynagrodzeniu. W przypadku wyboru elektronicznej formy prowadzenia akt pracowniczych konieczne będzie stworzenie bazy danych odpowiadającej wymogom określonym w przepisach wykonawczych.
<u>w tym:</u> Pracodawcy - przedsiębiorcy	730 tys. – liczba przedsiębiorców zatrudniających pracowników		
Pracownicy	12739 tys. – liczba zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w III kwartale 2015 r.	GUS Aktywność ekonomiczna ludności Polski wg BAEL.	Zachowanie możliwości realizacji uprawnień pracowniczych/emerytalno-rentowych. Większe bezpieczeństwo przechowywania danych potrzebnych do realizacji tych uprawnień (dane w ZUS).
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	43 oddziały, 212 inspektoratów i 70 biur terenowych.	ZUS (http://www.zus.pl/default.asp?p=2&id=2)	Przystosowanie do gromadzenia i przechowywania dodatkowych danych.
Przechowawcy dokumentacji pracowniczej	Archiwa Państwowe (33 archiwa), Stowarzyszenie Archiwistów Polskich (27 oddziałów), 300 podmiotów świadczących usługi	Ustawa o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach Rejestr działalności regulowanej	Zamiana nośnika przechowywania dokumentacji pracowniczej. Rozszerzenie rodzajów danych przechowywanych elektronicznie. Mniejsza liczba papierowych

	archiwizacji na podstawie wpisu do rejestru działalności regulowanej.		akt do długotrwałego przechowywania.
--	---	--	--------------------------------------

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Główne rozwiązania projektu były przedstawione członkom Zespołu ds. Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, organu doradczego przy Ministrze Rozwoju, zrzeszającego ekspertów m.in. z organizacji reprezentujących pracodawców i przedsiębiorców.

Kierunkowe rozwiązania zostały wypracowane we współpracy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Projekt założeń projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektroniczną był przedmiotem uzgodnień międzyresortowych w dniu 9 sierpnia 2016 r. oraz konferencji z udziałem partnerów społecznych w dniu 13 września 2016 r.

Planuje się przeprowadzenie konsultacji publicznych z udziałem organizacji reprezentujących przedsiębiorców (m.in. Business Centre Club, Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy RP, Krajowa Izba Gospodarcza, Związek Rzemiosła Polskiego, Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców), związków zawodowych (NSZZ Solidarność, OPZZ, Forum Związków Zawodowych), Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, Państwowej Inspekcji Pracy.

Ponadto, projekt zostanie umieszczony na stronie Rządowego Procesu Legislacyjnego w ramach BIP RCL oraz na platformie www.konsultacje.gov.pl

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	46*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	66*
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (ZUS)	46*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	66*
Saldo ogółem	-46*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-66*
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (ZUS)	-46*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-2*	-66*

Źródła finansowania	Realizacja zmian będzie odbywała się w ramach bieżących planów inwestycyjnych ZUS.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>* Szacunkowy koszt związany z dostosowaniem się ZUS do gromadzenia i przechowywania dodatkowych danych (wstępne dane udostępnione przez ZUS):</p> <p>Opracowanie dokumentacji i wdrożenie oprogramowania - około 20 mln zł; Nadzór autorski nad wdrożeniem - 6 mln zł; Wsparcie w funkcjonowaniu systemu – 6 mln zł; Koszt zakupu licencji dla 26.650 użytkowników systemu – ok. 10 mln zł; Koszt utrzymania/rok – ok. 2 mln zł; Koszt sprzętu niezbędnego do uruchomienia systemu – ok. 4 mln zł.</p> <p>Z drugiej strony, dzięki wdrożeniu systemu, ZUS mógłby osiągnąć oszczędności, wskutek poprawy weryfikacji danych w trakcie kontroli i postępowań wyjaśniających. Ostateczne koszty związane z wdrożeniem systemu mogłyby być zatem niższe – nie jest możliwe jednak dokonanie dokładnych szacunków w tym zakresie na tym etapie prac.</p> <p>Ponadto, należy mieć na uwadze, że wprowadzenie elektronicznego sposobu prowadzenia i przechowywania akt pracowniczych powinno przynieść oszczędności po stronie pracodawców – urzędów administracji, tym samym mogłyby się zmniejszyć koszty z tym związane, ponoszone obecnie przez komórki kadrowe w sektorze finansów publicznych.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zmniejszenie powierzchni magazynowania, zmniejszenie ilości wyposażenia technicznego niezbędnego do przechowywania dokumentów pracowniczych (np. segregatory, regały). W odniesieniu do przedsiębiorców świadczących usługi przechowywania dokumentacji - w dłuższej perspektywie czasu ewentualne ograniczenie prowadzonej działalności w związku ze zmniejszeniem liczby dokumentacji przyjmowanej od pracodawców.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zmniejszenie powierzchni magazynowania, zmniejszenie ilości wyposażenia technicznego niezbędnego do przechowywania dokumentów pracowniczych (np. segregatory, regały). W odniesieniu do przedsiębiorców świadczących usługi przechowywania dokumentacji - w dłuższej perspektywie czasu ewentualne ograniczenie prowadzonej działalności w związku ze zmniejszeniem liczby dokumentacji przyjmowanej od pracodawców.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa oraz sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zmniejszenie ryzyka utraty przez przechowywane dokumenty waloru przydatności (im dokument jest dłużej przechowywany tym większe ryzyko naturalnego uszkodzenia w związku z upływem czasu czy zdarzeń losowych).						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Zgodnie z wynikami badania „Pomiar obciążeń administracyjnych w przepisach prawa gospodarczego”, zleconego przez Ministerstwo Gospodarki w 2010 r., roczne koszty administracyjne z tytułu prowadzenia i przechowywania dokumentacji pracowniczej wynosiły 117 mln PLN (U/D/98/21/94/94/-/9a-9b/MPiPS/O2), w tym 44 mln PLN to roczne obciążenia administracyjne – kwota dotyczyła populacji przedsiębiorców zatrudniających pracowników.</p> <p>Koszty selekcji i niszczenia dokumentów nie zwiększą się, jedynie mogą wystąpić wcześniej (zamiast po 50 latach czynności te będą realizowane po okresie 10 lat).</p> <p>Niewielkim kosztem może być przygotowanie rozszerzonego świadectwa pracy + zaświadczenia RP-7 w każdym przypadku, koszty te powinny być marginalne w porównaniu do korzyści z ww. rozwiązania.</p> <p>Jeśli chodzi o aspekt dot. elektroniczacji sposobu prowadzenia i przechowywania dokumentacji to należy mieć na uwadze, że wariant ten będzie fakultatywny. W związku z powyższym korzyści w tym zakresie powinny być rozpatrywane indywidualnie – powinien on być tym atrakcyjniejszy im większe przedsiębiorstwo pod kątem liczby pracowników i skali dokumentacji (koszty związane z budową bazy danych odpowiadającej wymogom technicznym byłyby rekompensowane oszczędnościami z tytułu prowadzenia i przechowywania dokumentacji w formie elektronicznej zamiast papierowej).</p>							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronicznej.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Wykorzystanie elektronicznych akt osobowych wpływa na zmniejszenie liczby dokumentów u pracodawcy dzięki zapisywaniu informacji w elektronicznej bazie danych. Skróceniu ulegnie czas poświęcany przez pracodawców na prowadzenie akt osobowych.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Ograniczenie kosztów przedsiębiorcy związanych z przechowywaniem dokumentacji powinno ułatwić wykonywanie działalności gospodarczej – wpływem pośrednim może być zatem ewentualny wzrost zatrudnienia w następstwie rozwoju firmy. Ewentualnie, podmioty świadczące usługi przechowywania akt osobowych, ze względu na zmianę nośnika oraz mniejszą liczbę akt papierowych do długotrwałego przechowywania, mogą ograniczyć zatrudnienie.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Ograniczenie używania papieru wpłynie na ochronę środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na surowiec do produkcji papieru (szacuje się, że do produkcji 1 tony papieru potrzeba ok. 17 drzew). Zmiana formy prowadzenia dokumentacji pracowniczej wpłynie na zwiększenie zakresu informatyzacji obszaru prawa pracy z uwzględnieniem ustawy z 17 lutego 2015 r. o informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Przepisy dadzą podstawę do wdrożenia przez pracodawców nowego systemu prowadzenia i przechowywania akt pracowniczych.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Miernikiem efektu elektronicznej dokumentacji akt pracowniczych będzie odsetek pracodawców wykorzystujących elektroniczną formę gromadzenia akt pracowniczych. Zakłada się, że w pierwszej kolejności z propozycji skorzystają przedsiębiorcy, którzy zatrudniają większą liczbę pracowników. Natomiast miernikiem efektu skrócenia czasu przechowywania dokumentacji pracowniczej będzie spadek kosztów przechowywania dokumentacji. Ze względu na fakt, iż przechowywawcy w większości dysponują już odpowiednim zapleczem do przechowywania elektronicznych dokumentów, nie należy oczekiwać wzrostu cen świadczonych usług. Planuje się przeprowadzenie badania po 5 latach od wprowadzenia nowych przepisów, wskazującego, jaki procent pracodawców skorzystał z możliwości zmniejszenia liczby metrów bieżących dokumentacji byłych pracowników. Miernikiem będzie: - odsetek pracodawców, którzy skorzystali z takiej możliwości oraz - przeciętne obniżenie kosztów przechowywania dokumentacji w tej grupie pracodawców. Sposób pomiaru: - badanie ilościowe (ankieta wśród przedsiębiorców). Możliwa jest także ciągła ewaluacja projektu prowadzona we współpracy z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych, który na podstawie przepisów ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach może przeprowadzać kontrolę działalności gospodarczej, w zakresie przechowywania dokumentacji osobowej i płacowej pracodawców o czasowym okresie przechowywania, objętej wpisem do rejestru prowadzonego przez marszałka województwa.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		